

APSTIPRINĀTS

ar Pilsrundāles vidusskolas direktores
Andas Liškauskas
1.11.2016. rīkojumu Nr.1.11-51

Pilsrundāles vidusskolas pirmsskolas grupu Bērstelē un Svitenē IEKŠĒJĀS KĀRTĪBAS NOTEIKUMI Rundāles novadā

- Vecākiem jāiepazīstas ar Iekšējās kārtības noteikumiem, jāpārrunā tie ar pirmsskolas vecuma izglītojamo (turpmāk tekstā –bērns) un tie jāievēro.
- Par Iekšējās kārtības noteikumu izmaiņām lemj Iestādes vadība.
- Grupā pirmsskolas izglītības skolotājām (turpmāk-grupu skolotājas) ir jāpārrunā ar vecākiem un bērniem Iekšējās kārtības noteikumu prasības, nepieciešamības gadījumā darot to atkārtoti, lai noteikumus iedzīvinātu un tie tiktu ievēroti.

I. Vispārīgie jautājumi

1. Rundāles novada Pilsrundāles vidusskolas (turpmāk – Iestāde) struktūrvienību Bērsteles skola un Svitenes skola pirmsskolas grupu Iekšējās kārtības noteikumi (turpmāk-Noteikumi) izdoti saskaņā ar

Izglītības likuma 54.panta 2. punktu,
Izglītības likuma 55. panta 8. punktu,
Vispārējās izglītības likuma 10.panta 3 daļas 2. p.,
Ministru kabineta noteikumi Nr.533. „Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām”,
Bērnu tiesību aizsardzības likumu,
Ministru kabineta 24.11.2009.noteikumu Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 3.,5. un 6. punktu,
Ministru kabineta 23.03.2010. noteikumiem Nr. 277 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe un pirmās palīdzības pieejamība izglītības iestādēs”,
Ministru kabineta 17.09.2013. noteikumiem Nr. 890 „Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu” ,
Ministru kabineta 01.02.2011.noteikumiem Nr.89 „Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi ”,
Rundāles novada domes saistošie noteikumi Nr.13/2009. „Par kārtību, kādā reģistrējami un uzņemami bērni Rundāles novada izglītības iestādēs, kurās īsteno pirmsskolas izglītību” un citiem likumiem un normatīvajiem aktiem,
un Iestādes Nolikumu.

1.1. Noteikumi nosaka:

1.1.1.bērnu, viņu vecāku/ aizbildņu (turpmāk-vecāki) un citu personu rīcību Iestādē un tās organizētajos pasākumos;

1.1.2.bērnu un vecāku tiesības ;

1.1.3.bērnu un vecāku pienākumus;

- 1.1.4. Iestādes darbības un izglītības procesa organizāciju;
- 1.1.5. kārtību, kādā reģistrē bērnu neierašanos Iestādē;
- 1.1.6. bērnu profilaktiskās veselības aprūpes un pirmās palīdzības sniegšanas kārtību Iestādē;
- 1.1.7. darbinieku rīcību, ja bērns apdraud savu vai citu personu drošību, veselību un dzīvību;
- 1.1.8. fotografēšanas, audio un video ierakstu veikšanas kārtību Iestādē;
- 1.1.9. vispārīgos aizliegumus;
- 1.1.10. atbildību par Noteikumu neievērošanu;
- 1.1.11. kārtību, kādā bērni un vecāki tiek iepazīstināti ar Noteikumiem;
- 1.1.12. kārtību, kādā Iestādē uzturas nepiederošas personas;
- 1.1.13. Evakuācijas plānu un informācijas par operatīvo dienestu izsaukšanas kārtību izvietojumu Iestādē ;
- 1.1.14. citi noteikumi ;
- 1.1.15. noslēguma jautājumi.

1.2. Noteikumi un 6 (seši) pielikumi ir saistoši bērniem, vecākiem un visiem Iestādes darbiniekiem.

II. Izglītojamo un vecāku tiesības

2.1. Izglītojamiem ir tiesības:

- 2.1.1. saņemt bezmaksas pirmsskolas izglītību valsts (latviešu) valodā, atbilstoši bērna vecumam un spējām, kvalificētu pedagoģu vadībā (programmas kods 01011111);
- 2.1.2. saņemt profilaktisko veselības aprūpi un pirmo neatliekamo medicīnisko palīdzību iestādē un tās organizētajos pasākumos;
- 2.1.3. uz dzīvībai un veselībai drošiem apstākļiem Iestādē un tās organizētajos pasākumos, aizsardzību no fiziskās, seksuālās un psihiskās vardarbības, kā arī psiholoģiski labvēlīgu vidi;
- 2.1.4. mācību un audzināšanas procesā brīvi izteikt un aizstāvēt savas domas un uzskatus, neaizskarot citu personu cieņu un godu;
- 2.1.5. saņemt atbilstošu, pilnvērtīgu uzturu;
- 2.1.6. iekšējās kārtības noteikumos paredzētajā kārtībā mācību procesā izmantot iestādes telpas, inventāru, mācību līdzekļus un atbilstošu rotaļu vidi;
- 2.1.7. uz netraucētu mācību darbu rotaļnodarbībās un ārpus tām;
- 2.1.8. uz personas neaizskaramību, brīvību un personas datu aizsardzību;
- 2.1.9. apmeklēt pulciņus interešu izglītības programmās;
- 2.1.10. pārstāvēt Iestādi dažāda mēroga pasākumos, konkursos u.c.
- 2.1.11. atbilstoši savam vecumam un fiziskajai un garīgajai attīstībai uz atpūtu un brīvo laiku;

2.1.12. piedalīties spēlēs un izpriecu pasākumos, kā arī kultūras dzīvē un nodarboties ar mākslu, attīstot savas jaunrades spējas.

2.2. Vecākiem ir tiesības:

2.2.1. iepazīties ar Pirmsskolas izglītības programmu, Nolikumu, Iestādes normatīvajiem dokumentiem;

2.2.2. saņemt no skolotājiem savlaicīgu informāciju par bērna apmācības procesa organizāciju, iestādes darbību un jautājumiem, kas saistīti ar bērna attīstību un audzināšanu;

2.2.3. iesaistīties nodarbībās un ārpus nodarbību pasākumos;

2.2.4. zināt Iestādes grupu pasākumu un ekskursiju norises vietu, laiku, maršrutu, mērķi, ilgumu.

2.2.5. saņemt konsultācijas par bērna attīstību un veselības aprūpi,

2.2.6. saņemt izglītojamā speciālu ēdināšanu, ja ir ārsta slēdziens.

2.2.7. iepazīties ar Rundāles novada pašvaldības (turpmāk tekstā - Dibinātājs) pieņemtajiem lēmumiem, kas attiecas uz pirmsskolas izglītības sistēmu novadā.

2.2.8. izteikt un aizstāvēt savas domas un uzskatus, paust attieksmi par Iestādes darba organizāciju, izglītības procesu un izteikt priekšlikumus Iestādes dzīves pilnveidošanai, vēršoties pie grupas skolotājām, struktūrvienības vadītājas (turpmāk tekstā- str. vadītāja) un Iestādes direktores (turpmāk tekstā – direktore).

2.2.9. piedalīties grupas vecāku sapulcēs un iesaistīties Iestādes padomes darbā.

2.2.10. neskaidrību vai problēmu gadījumos vēršties pie Iestādes Padomes kā sabiedriska padomdevēja bērnu attīstības, audzināšanas, izglītības un Iestādes saimniecisko jautājumu risināšanai;

2.2.11. aizsargāt sava bērna pamattiesības, īpaši privātās dzīves neaizskaramību, attiecībā uz fiziskās personas datu apstrādi. Bērna datu izmantošana Iestādē un Dibinātāja mājas lapā ir atļauta tikai ar vecāku piekrišanu.

III. Bērnu un vecāku pienākumi

3.1. Bērnu pienākumi :

Bērns ir pilntiesīgs sabiedrības loceklis. Viņa pienākumi pret sabiedrību pieaug atbilstoši vecumam.

3.1.1. apgūt pirmsskolas izglītības programmu atbilstoši savai fiziskajai un garīgajai attīstībai;

3.1.2. atbilstoši savam vecumam kopt sevi, sargāt un rūpēties par savu veselību, drošību.

3.1.3. ievērot sabiedrībā pieņemtos uzvedības noteikumus, būt pieklājīgam iestādē un ārpus tās;

3.1.4. ievērot savas grupas noteikumus un Iekšējās kārtības noteikumus, ar kuriem bērns (viņam saprotami) tiek iepazīstināts Iestādē un ģimenē;

3.1.5. ar cieņu izturēties pret saviem vecākiem, ģimenes locekļiem un citiem pieaugušajiem, izglītības Iestādi, vienaudžiem. Cienīt Latvijas valsti, tās vēsturi, simbolus un valodu.

3.1.6. izmantojot savas tiesības, neaizskart citu bērnu un pieaugušo tiesības un likumīgās intereses;

3.1.7. nekavējoties teikt pieaugušajam par gadījumiem, kad vienaudzis vai pieaugušais pret viņu izturas emocionāli vai fiziski vardarbīgi Iestādē vai ārpus tās;

3.1.8. saudzīgi izturēties pret Iestādes rotaļlietām, grāmatām, mācību piederumiem gan grupā, gan citās nodarbību telpās, kā arī pret apkārtējo vidi.

3.2. Vecāku pienākumi :

Bērnu vecāki ir atbildīgi par to, lai viņu bērns iegūtu obligāto pirmsskolas izglītību.

Vecāku pienākumus nosaka Civillikums, Bērnu tiesību aizsardzības likums un Izglītības likums.

3.2.1. pēc oficiālas informācijas saņemšanas par vietas nodrošinājumu Iestādē, iesniegt /uzrādīt iestādes vadītājam šādus dokumentus:

- iesniegumu par bērna uzņemšanu pirmsskolas izglītības iestādē;
- bērna dzimšanas apliecības kopiju vai norakstu, uzrādot oriģinālu;
- bērna medicīnisko karti (veidlapa 026/u), profilaktisko potēšanas karti (forma Nr.63) iesniedz uz uzņemšanas dienu;
- medicīnisko izziņu, ka bērns nav bijis kontaktā ar infekcijas slimniekiem;
- Rundāles novada pedagoģiski - medicīniskās komisijas atzinumu (ja bērns apgūs speciālās pirmsskolas izglītības programmu).

3.2.2. sniegt precīzu informāciju par bērnu, viņa individuālajām īpatnībām, ēdināšanas un miega režīmu, slīmībām, alerģijām,

3.2.3. sniegt informāciju par savu dzīvesvietu, sakaru līdzekļiem. Izmaiņu gadījumā paziņot par to grupas skolotājam. Vecāki ir atbildīgi par Iestādei sniegtajām ziņām, informāciju;

3.2.4. neizmantojot un neizpaust viņam uzticētos vai citādā veidā iegūtos citu bērnu, vecāku un darbinieku noslēpumus, personu datus;

3.2.5. sniegt informāciju par personām, kurām ir tiesības izņemt bērnu no Iestādes. **Savlaicīgi paziņot grupas skolotājam, ja bērnu no Iestādes izņems cita persona.**

3.2.6. ievērot Iekšējās kārtības noteikumus, ar savu parakstu apliecināt par iepazīšanos un piekrišanu rīkoties atbilstoši noteikumiem;

3.2.7. atvest bērnu uz Iestādi, nekādā ziņā nepalaist vienu Iestādes teritorijā vai Iestādē, ievest bērnu grupas telpās un nodot personīgi grupas skolotājam vai skolotājas palīdzībai. Minēto noteikumu neievērošanas gadījumā grupas darbinieki neuzņemas atbildību par bērna dzīvību un drošību;

3.2.8. lai nodrošinātu bērna ēdināšanu un dalību nodarbībās, bērnu uz grupu atvest **līdz plkst. 8.45.**

3.2.9. neatļaut bērnu vest un izņemt no Iestādes personām jaunākām par 13 gadiem;

3.2.10. bērnu uz Iestādi vest tīru, kārtīgu. Bēnam atrodoties grupas telpā nepieciešams **maiņas apģērbs** un **apavi**. Tiem jābūt ērtiem, atbilstošiem bērna augumam, viegli uzvelkamiem. Virsdrēbēm jābūt vieglām, ērtām, lai bērns varētu brīvi kustēties un rotaļāties laukā, atbilstoši laika apstākļiem.

Vasaras periodā (no maija līdz septembrim) sagādāt savam bērnam galvas segu (cepurīti, lakatiņu) aizsardzībai pret saules staru negatīvo iedarbību.

Rudens, ziemas sezonā nodrošināt ar maiņas apģērbu (cimdiem, zeķēm, biksēm). Par bērna apģērbu, apaviem grupā, sporta un mūzikas nodarbībās, higiēnas piederumiem, sīkāk informē grupas skolotājas.

3.2.11. Palīdzēt bērnam nodrošināt kārtību drēbju skapī.

3.2.12. bērnus, kuri nelieto podiņu, nodrošināt ar autiņbiksītēm un maināmu veļu;

3.2.13. raudzīties, lai bērna rotaslietas (auskari, piekariņi, gredzentiņi) nebūtu asi un neapdraudētu viņa un citu bērnu drošību;

3.2.14. nodrošināt ar personīgās higiēnas kopšanas līdzekļiem- ķemmi, zobu birsti, bērnu zobu pastu, trauku mutes skalošanai, vienreizējās lietošanas kabatlakatiņiem;

3.2.15. informēt grupas skolotājas par bērna veselības stāvokli pēc slimības vai traumas, ja bērnam piemērojamas īpašas prasības;

3.2.16. informēt grupas skolotājas, ja no rīta bērna pašsajūta, garastāvoklis vai uzvedība radījusi bažas;

3.2.17. Par plānotu ilgstošu Iestādes neapmeklēšanu attaisnojošu iemeslu dēļ (vecāku atvaļinājums, citi neparedzēti gadījumi) vecākiem (aizbildņiem) vismaz dienu iepriekš rakstiski – iesnieguma formā informēt Iestādes administrāciju.

3.2.18. Gadījumā, **ja** bērns no Iestādes tiek aizvests mājās ar šādām infekcijas slimības pazīmēm – caureja, vemšana, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte, paaugstināta (virs 37,50C) ķermeņa temperatūra, infekciozas izcelsmes izsitumi (izsitumi kopā ar paaugstinātu ķermeņa temperatūru un izmaiņām bērna uzvedībā – miegainība, atteikšanās ēst, dzert, raudulība, paātrināta elpošana), **tad** ģimenes ārsts izsniedz izziņu Iestādei par bērna veselības stāvokli (vecāki šo ārsta izziņu iesniedz grupas skolotājai).

3.2.19. sadarbojoties ar grupas skolotājām, sekmēt bērna attīstību un veikt izglītošanas un audzināšanas darbu;

3.2.20. iepazīties ar informāciju, kas izvietota grupas vecāku informācijas stendā;

3.2.21. piedalīties grupas vecāku sapulcēs, pildīt vecāku sanāksmēs pieņemtos lēmumus. Vecāku sapulcēs pieņemtie lēmumi ir saistoši arī tiem vecākiem, kuri sapulcē nav piedalījušies;

3.2.22. piedalīties un atbalstīt Iestādes organizētos pasākumus. Apmeklējot Iestādes pasākumus, kas notiek grupas telpās, izmantot maiņas apavus.

3.2.23. respektēt /ievērot Iestādē noteiktā dienas režīma prasības;

3.2.24. piedalīties bērna adaptācijas periodā Iestādē;

3.2.25. ar cieņu un toleranci izturēties pret Iestādes darbiniekiem. Sveicināties Iestādē un tās teritorijā, sekmēt to, lai bērnam veidojas pozitīva attieksme un pieklājība pret apkārtējiem - bērniem un pieaugušajiem;

3.2.26. saskarsmē ar bērnu un Iestādes darbiniekiem atturēties no žargona un lamu vārdu lietošanas, kliegšanas, lamāšanās;

3.2.27. bērna klātbūtnē nerisināt problēmjautājumus ar Iestādes darbiniekiem;

3.2.28. nekaunināt, nelamāt, neaizskart svešu bērnu, ja konstatēti gadījumi par bērnu nepieņemamu uzvedību vai rīcību, informēt darbiniekus;

3.2.29. ievērot tīrību un kārtību Iestādē un tās teritorijā, nemest papīrus, košļājamās gumijas, izsmēķus un citus atkritumus tiem neparedzētās vietās;

3.2.30. Iestādē un tās teritorijā neievest mājdzīvniekus (piemēram, suņus, kaķus utt.).

3.2.31. saudzīgi izturēties pret citu bērnu, vecāku, Iestādes mantu un mācīt to bērnam.

3.2.32. neļaut bez atļaujas aiztikt un piesavināties bērnam nepiederošas lietas, priekšmetus u.c. Pievērst uzmanību svešām mantām, kuras bērns atnesis mājās, noskaidrot to piederību un atgriezt, nododot pēc piederības vai grupas darbiniekiem. Atlīdzināt Iestādei zaudējumus, kas radušies bērna vai savas neatļautas rīcības rezultātā;

3.2.33. neļaut bērnam ņemt līdzī asus, cietus, plīstošus ugunsnedrošus priekšmetus, rotaļlietas;

3.2.34. neļaut bērnam ņemt līdzī medikamentus, vitamīnus, dažādas tabletes;

3.2.35. Iestādē un tās teritorijā neienest un nelietot alkoholiskos dzērienus, narkotiskās vielas, tabakas izstrādājumus, pirotehniku.

3.2.36. vakarā bērnu izņemt līdz plkst. 17:30, respektējot Iestādes darba laiku. Grupas skolotājam ir tiesības vakarā neatdot bērnu personām, par kurām nav brīdinājuši vecāki, kā arī personai, kura pēc bērna ieradusies reibuma stāvoklī. Bērnam nekādā gadījumā nav atļauts vienam atstāt Iestādi, arī pēc rakstiska vai mutiska vecāku lūguma;

3.2.37. Pārtikas produktus iestādē drīkst ienest, saskaņojot to ar grupas skolotājam. Jubileju cienastam neizvēlēties neveselīgas pārtikas preces (treknus konditorejas izstrādājumus, čipsus, dzērienus u.c.). Raudzīties, lai nebūtu notecējis realizācijas termiņš.

3.2.38. Nekavējoties ziņot Iestādes vadībai par gadījumiem, kad ir aizdomas vai konstatēta emocionāla vai fiziska vardarbība pret bērnu Iestādē vai ārpus tās, lai nepieciešamības gadījumos, kad nav iespējams radušos situāciju atrisināt Iestādē, jautājumu risinātu tiesībsargājošās institūcijās, veselības aizsardzības iestādēs, bērnu tiesību aizsardzības institūcijās.

3.2.39. Neizplatīt informāciju (foto, video, rakstiski) par Iestādes bērniem un darbiniekiem dažādos informatīvajos materiālos, interneta vidē, jebkurā vietā, kur iespējama to publiska izmantošana.

IV. Iestādes darbības un izglītības procesa organizācija

4.1. Izglītības procesa organizāciju Iestādē nosaka Vispārējās izglītības likums, Izglītības likums, citi spēkā esošie likumi un normatīvie akti, kā arī Iestādes nolikums.

4.2. Iestāde strādā 5 darba dienas nedēļā no plkst. 7:30 līdz 17.30. Pirmssvētku dienās darba dienas ilgums tiek saīsināts par vienu stundu.

4.3. Izglītības Iestāde īsteno:

- pirmsskolas izglītības programmu 010 11111 valsts valodā

4.4. Iestādē ievēro noteikumus par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām

4.5. Pirmsskolas izglītības saturu veido, ievērojot:

4.5.1. jaunākās pirmsskolas pedagoģijas un psiholoģijas atziņas par pirmsskolas vecuma bērna attīstību un audzināšanu;

4.5.2. katra bērna individuālās īpatnības, psihiskās un fiziskās attīstības īpatnības;

4.5.3. bērna nacionālās īpatnības;

4.5.4. ikdienas saskarsmi ar ģimeni, apkārtējiem cilvēkiem, dabu, priekšmetisko pasauli, sabiedriskās dzīves norisēm;

4.5.5. saskarsmes, sadzīves un higiēnisko iemaņu apguves līmeni.

4.6. Pirmsskolas izglītības satura apguve bērnam nodrošina:

4.6.1. individualitātes veidošanos;

4.6.2. garīgo, fizisko un sociālo spēju attīstību;

4.6.3. iniciatīvas, zinātkāres, patstāvības un radošās darbības attīstību;

4.6.4. saskarsmes spēju, emociju, jūtu, attieksmju veidošanos;

4.6.5. veselības nostiprināšanu;

4.6.6. psiholoģisko sagatavošanu pamatizglītības apguvei;

4.6.7. valsts valodas lietošanas pamatiemaņu apguvi.

4.7. Pirmsskolas izglītības programmu apgūst bērni vecumā no 1.5 līdz 7 gadu vecumam. Atkarībā no veselības stāvokļa un psiholoģiskās sagatavotības pirmsskolas izglītības programmas apguvi var pagarināt vai saīsināt par vienu gadu, saskaņā ar vecāku vēlmēm un ģimenes ārsta atzinumu vai normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos.

4.8. Bērniem ar valodas attīstības traucējumiem tiek piedāvāta logopēda palīdzība.

4.9. Grupas tiek komplektētas pēc vecuma īpatnībām (viena, vai jaukta vecuma grupas), ievērojot bērnu rindu atbilstoši Dibinātāja noteiktajai kārtībai.

4.10. Bērnu skaitu grupās nosaka Dibinātājs, kā arī atbilstoši normatīvie akti.

4.11. Rotaļnodarbības grupās sākas plkst. **9.00**

4.12. Izglītības satura apguve Iestādē tiek organizēta noteiktā kārtībā dienas gaitā pirmsskolai raksturīgās organizācijas formās- spēļu un integrēto rotaļnodarbību veidā. Organizējot integrētās rotaļnodarbības grupu skolotājas ievēro atbilstošās instrukcijas.

4.13. Priekšpusdienas un pēcpusdiena cēlienā, ja ļauj laika apstākļi, grupu skolotāju vadībā tiek organizētas pastaigas, rotaļas Iestādes teritorijā- grupu laukumos vai pa izstrādātiem maršrutiem ārpus teritorijas- Nr. 2 „Bērnu pastaigu grupu organizēšana ārpus Iestādes teritorijas” un instrukciju Nr. 6 „Bērnu grupu organizēšanas kārtība un uzraudzības nodrošināšana Iestādes teritorijās”

4.14. Izglītības process Iestādē notiek saskaņā ar tematisko plānu, integrēto rotaļnodarbību sarakstu un dienas režīmu.

4.15. Bērniem, kuri apmeklē 5 – 6 gadīgo sagatavošanu pamatizglītības apguvei, integrēto rotaļnodarbību apmeklējums ir **obligāts**.

4.16. Pasākumu organizēšana Iestādē tiek veikta saskaņā ar instrukcijām:

- Nr. 3 „Citu Iestādes organizēto pasākumu organizēšanas kārtība un bērnu drošība pasākumu laikā” ,
  - Nr. 4 „Pārgājienu/ ekskursiju organizēšanas kārtība un bērnu drošība pasākumu laikā” ,
  - Nr. 5 „Sporta /Fiziskās izglītības un veselības/nodarbību un sporta pasākumu organizēšanas kārtība un bērnu drošība nodarbību un pasākumu laikā”
- 4.17. Iestādes organizētajos pasākumos piedalās tikai Iestādē uzņemtie bērni, iestādes darbinieki, vecāki un ģimenes locekļi un Iestādes vadības aicināti viesi;
- 4.18. vecāki tiek savlaicīgi informēti par organizētajiem pasākumiem. Par bērnu drošību Iestādes organizētajos pasākumos atbild pasākuma organizators, grupu darbinieki;
- 4.19. Iestādes organizētie pasākumi bērniem kopā ar vecākiem notiek līdz plkst.18.00
- 4.20. Mācību gada laikā tematiskajās nodarbībās bērni, atbilstoši vecumam, tiek iepazīstināti ar Drošības noteikumiem :
- par ugunsdrošību;
  - par elektrodrošību;
  - par drošību ekskursijās un pārgājienos;
  - par rīcību ekstremālās situācijās
  - par drošību pasākumos;
  - par drošību sporta nodarbībās, pasākumos un sacensībās;
  - par ceļu satiksmes drošību;
  - par drošību uz ūdens un ledus;
  - par personas higiēnu un darba higiēnu;
  - par kārtību, kādā izglītojamie un izglītojamo vecāki iepazīstināmi ar kārtības un drošības noteikumiem
- 4.21. Bērnu dienas režīma ievērošanas kārtība:
- 4.21.1. dienas režīmu nosaka atbilstoši bērnu vecumam,
- 4.21.2. ēdināšanas laiki un nedēļas ēdienkarte izvietoti grupās uz informatīvā dēļa vecākiem;
- 4.21.3. pilnvērtīgu uzturu, bērnam atrodoties Iestādē, nodrošina ēdināšanas firma, ar kuru Dibinātājam noslēgts līgums. Ēdiena kvalitātes kontroli veic Iestādes medicīnas māsa vai Str. vadītāja;
- 4.21.4. atbilstoši iespējām ar ārstniecisku uzturu tiek nodrošināti tie bērni, kuriem tas nepieciešams uzrādot ārsta zīmi.
- 4.22. Grupu skolotājas informē vecākus par mācību un audzināšanas rezultātiem, sociālajām iemaņām un prasmēm, bērna interesēm un veselības stāvokli, kā arī sniedz ieteikumus .
- 4.23. Sākot apmeklēt Iestādi, Direktore vai Struktūrvienības vadītāja nodrošina Iestādes bērnu vecāku iepazīstināšanu ar Iestādes nolikumu , Iestādes pirmsskolas izglītības programmu un Iekšējās kārtības Noteikumiem.
- 4.24. Gadījumos, ja bērns patvaļīgi atstājis Iestādi ,grupas darbinieki uzsāk meklēšanu, ziņo bērna vecākiem , ja nepieciešams, policijai.

VI. Bērnu profilaktiskās veselības aprūpes un pirmās palīdzības

sniegšanas kārtība Iestādē

- 6.1. Izdevumus, kas saistīti ar profilaktisko veselības aprūpi un pirmās palīdzības sniegšanu, finansē Iestādes dibinātājs.
- 6.2. Iestādei jābūt nodrošinātai ar pirmās palīdzības sniegšanas aptiecinātas medicīnisko materiālu minimumu.
- 6.3. Ja izglītojamais guvis nelielu sadzīves traumu un nav apdraudēta viņa veselība un dzīvība, pirmo palīdzību izglītojamajam sniedz Iestādē. Ja izglītojamam ir smaga trauma, vai saslimšana, izsauc neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādi un ziņo vecākiem. Iestāde nodrošina pirmās palīdzības sniegšanu izglītojamam līdz brīdim, kamēr ierodas neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde.
- 6.4. Iestādē pirmo palīdzību izglītojamam sniedz Iestādes medicīnas māsa vai Iestādes darbinieks, kurš apmācīts pirmās palīdzības sniegšanā, saskaņā ar normatīvajos aktos par apmācību pirmās palīdzības sniegšanā noteiktajām mācību programmām.
- 6.5. Ja izglītojamais saslimst atrodoties Iestādē, grupas pedagogs vai medicīnas māsa informē izglītojamā vecākus.
- 6.6. Iestādes vadītājs nodrošina ārstniecības personas klātbūtni Iestādes rīkotajos sporta pasākumos.
- 6.7. Par katru izglītojamā traumu vai sūdzībām grupas pedagogs izdara ierakstu grupas žurnālā.
- 6.8. Iestāde uztur kontaktu ar ārstniecības iestādi un vecākiem, interesējas par izglītojamā veselības stāvokli.
- 6.9. Struktūrvienības vadītājs organizē:
  - 6.9.1. darbinieku apmācību pirmās palīdzības sniegšanā;
  - 6.9.2. higiēnas prasību ievērošanas kontroli;
  - 6.9.3. traumatisma cēloņu novēršanas kontroli;
  - 6.9.4. veselīga uztura principu īstenošanu un kontroli, atbilstoši iespējām nodrošinot ārstniecisku uzturu tiem izglītojamiem, kuriem tas nepieciešams;
  - 6.9.5. dienas ritma ievērošanu;
  - 6.9.6. konsultācijas pedagogiem veselīga dzīvesveida un veselību veicinošu pasākumu popularizēšanā;
- 6.10. Medicīnas māsa veic:
  - 6.10.1. kašķa un pedikulozes pārbaudi izglītojamiem (ieteicams pirmā un otrā semestra pirmajos mēnešos), kā arī šo slimību profilakses pasākumus;
  - 6.10.2. primāros pretepidēmijas pasākumus, ja konstatētas infekciju slimības, tai skaitā saslimušo izolēšanu un izglītojamo vecāku informēšanu;
  - 6.10.3. informācijas sniegšanu Slimību profilakses un kontroles centram par izglītojamo saslimšanu ar gripu.

VII. Kārtība, kādā reģistrē izglītojamo neierašanos Iestādē

- 7.1. Ja izglītojamais nevar ierasties Iestādē, vecāki (norādot bērna uzvārdu un grupu) par to informē laikā no **plkst.8.00- 9.00** :
  - 7.1.2. zvanot pa tālruni, nosūtot īsziņu uz grupā norādīto skolotāju numuru;
  - 7.1.3. iesniedzot rakstveida iesniegumu, kas adresēts Struktūrvienības vadītājam.
- 7.2. Ja paredzams, ka izglītojamais kavēs Iestādi (slimības, ģimenes apstākļu vai citu iemeslu dēļ) vairākas dienas, vecākiem informācijā Iestādei jānorāda paredzamais ierašanās datums.

7.3. Ja bērns nav apmeklējis Iestādi infekcijas slimību pazīmju dēļ, vai arī, ja bērns ir slimojis ar normatīvajos aktos par infekcijas slimību reģistrāciju norādīto infekcijas slimību, tad ģimenes ārsts izsniedz izziņu vecākiem Iestādes informēšanai par bērna veselības stāvokli.

7.4. Ja izglītojamais, kurš sasniedzis obligāto pirmsskolas izglītības programmas apguves vecumu vairāk kā trīs dienas nav apmeklējis Iestādi un Iestādei nav informācijas par neierašanās iemeslu vai iemesls nav uzskatāms par attaisnojošu, Iestāde par to nekavējoties rakstveidā vai elektroniskā veidā informē Rundāles novada speciālisti izglītības jautājumos, lai tā atbilstoši savai kompetencei koordinētu Iestādes neapmeklēšanas cēloņu novēršanu, ja tas nepieciešams, informētu par bērnu sociālo dienestu, bāriņtiesu, kā arī citas institūcijas atbilstoši to kompetencei.

7.5. Ja ir pamatotas aizdomas par bērna, kurš bez attaisnojoša iemesla neapmeklē Iestādi, tiesību pārkāpumu un to nav izdevies novērst pašvaldības kompetentajām iestādēm, Iestāde par to informē Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju.

VIII. Darbinieku rīcība, ja bērns apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību

8.1. Ja bērns Iestādē apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību:

8.1.1. grupas skolotāja tekošās dienas laikā informē vecākus par bērna uzvedību un fiksē notikušo skolotāja dienasgrāmatā;

8.1.2. grupas skolotāja tekošās dienas laikā informē arī citu problēmsituācijā iesaistīto bērnu vecākus ;

8.1.3. grupas skolotāja informē Struktūrvienības vadītāju par bērna uzvedību un radušos problēmsituāciju.

8.2. Nepieciešamības gadījumā Struktūrvienības vadītāja nodrošina bērnam, kurš apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, atrašanos citā telpā cita pedagoga , medicīnas māsas, izglītības psihologa vai speciālā pedagoga klātbūtnē (ja speciālisti ir Iestādē). Atrašanās citā telpā var ilgt līdz brīdim, kamēr bērns nomierinās vai ierodas vecāki.

8.3. Struktūrvienības vadītāja vai audzinātāja vispirms telefoniski informē vecākus par bērna uzvedību un veic pārrunas klātienē, ja bērna uzvedība neuzlabojas vai vecāki nevēlas sadarboties, tad rakstiski (papīra vai elektroniska dokumenta formā) nosūta bērna vecākiem informāciju par bērna uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar Iestādi un speciālistiem.

8.4. Direktore rīkojumā nosaka atbalsta personāla pienākumus, lai veicinātu turpmāko sadarbību ar bērnu un vecākiem un izstrādātu atbalsta pasākumus atbilstoši bērna vajadzībām un situācijai.

8.5. Direktorei ir tiesības pieaicināt nepieciešamos speciālistus, lai nodrošinātu uzlabojumus bērna uzvedībā un saskarsmē.

8.6. Ja bērna uzvedībā nav uzlabojumu un vecāki nevēlas sadarboties ar Iestādi un/vai pieaicinātajiem speciālistiem, Direktore informāciju nosūta Rundāles novada izglītības speciālistei un pašvaldībai. Pašvaldība ir tiesīga sasaukt starpinstitūciju sanāksmi, kas lemj par turpmākajiem atbalsta pasākumiem izglītojamam. Sanāksmē pieaicina izglītības iestādes atbildīgos speciālistus, izglītojamā vecākus, pašvaldības izglītības speciālistu, sociālā dienesta, bāriņtiesas, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas un citus speciālistus.

IX. Fotografēšanas, audio un video ierakstu veikšanas kārtība Iestādē

9.1. Kārtība nosaka fotografēšanas, audio un video ierakstu veikšanas un izmantošanas kārtību Iestādē, kas izdota saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma 5., 7. pantu, Civillikuma 177. pantu, Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6., 9. pantu un ir saistoša Iestādes darbiniekiem, vecākiem un trešajām personām, kas vēlas veikt minētās darbības Iestādē.

9.2. Bērnu fotogrāfiju (attēlu) izmantošana ar/ bez bērnu identificēšanas ar vārdu un uzvārdu **Iestādes** informatīvajos materiālos, interneta mājas lapā, avīzē, publiska to izmantošana Iestādes telpās vai kā citādi ir pieļaujama ar vecāku rakstisku piekrišanu, kuru vecāks apliecinājis ar parakstu.

9.3. Iestādes darbiniekiem nav atļauts izlikt publiskajā vidē bērnu fotogrāfijas, video un citus materiālus, ja vecāks nav devis savu piekrišanu.

9.4. Iestādes darbiniekiem atļauts veikt bērnu fotografēšanu, filmēšanu vai audioierakstus bez atsevišķas saskaņošanas ar bērnu vecākiem:

9.4.1. ja tas nepieciešams izglītības funkciju veikšanai, tai skaitā, pedagoģiskā procesa – nodarbības, pasākuma - analīzei,

9.4.2. saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma 5. punktu:

- ilustratīvi mākslinieciskiem mērķiem – fotoizstādes, dokumentu (gadagrāmatas, grupas *portfoliou.c.*) noformēšanai,
- žurnālistiskiem mērķiem – rakstu vietējā, reģionālajā, profesionālajā vai citā preses izdevumā ilustrēšanai vai sižetu sagatavošanai masu medijos.

9.5. Iestādes darbiniekiem atļauts veikt fotografēšanu, filmēšanu vai audioierakstus, saskaņojot ar Struktūrvienības vadītāju un bērnu vecākiem, studiju vai zinātniskiem pētījumiem.

9.6. Bērnu vecākiem atļauts veikt bērnu fotografēšanu, filmēšanu vai audioierakstus grupu vai Iestādes pasākumos, saskaņojot to ar grupas skolotāju vai Struktūrvienības vadītāju :

9.6.1. personiskām vajadzībām,

9.6.2. grupas vajadzībām, ja vecāki par to vienojušies vecāku sapulcē.

9.7. Citām personām atļauts veikt bērnu fotografēšanu, filmēšanu vai audioierakstus preses un masu mediju vai studiju un zinātniskām vajadzībām, tikai ar Struktūrvienības vadītāja atļauju un rakstisku bērnu vecāku piekrišanu. Bērnu vecāki tiek informēti par filmēšanas nolūku un tās veicēju.

9.8. Aizliegts fotografēt bērnus neestētiskās pozās, pazemojošās situācijās, neapģērbtus.

9.9. Iestādes darbiniekiem nav atļauts ievietot bērnu fotogrāfijas sociālajos tīklos bez vecāku piekrišanas.

X. Vispārīgie aizliegumi.

10.1. Iestādē un tās teritorijā trokšņot, kļūgāt, lietot necenzētus vārdus un izteicienus, uzvesties vardarbīgi (fiziski, emocionāli un psiholoģiski ietekmēt, pazemot bērnus, vecākus un Iestādes darbiniekus), huligāniski.

10.2. Iestādē un tās teritorijā ienest un lietot alkoholiskos dzērienus, narkotiskās vielas, tabakas izstrādājumus, pirotehniku, pārtikas produktus (darbiniekiem tikai norādītās vietās) un medikamentus.

10.3. Nepieļaut savu mājdzīvnieku (piemēram, suņu) atrašanos Iestādes teritorijā.

10.4. Aiztikt, bojāt vai piesavināties Iestādes vai citu personīgās mantas.

10.5. Iebraukt saimniecības zonā ar personīgo transportlīdzekli vai atstāt to vārtu priekšā, tā aizšķērsojot iebraucamo ceļu.

XI. Atbildība par Noteikumu neievērošanu

11.1. **Noteikumu ievērošana vecākiem un izglītojamiem ir obligāta.**

11.2. Noteikumu neievērošanas gadījumā:

11.2.1. grupas skolotāja vai Struktūrvienības vadītāja var izteikt mutisku aizrādījumu;

11.2.2. grupas skolotāja vai Struktūrvienības vadītāja var veikt individuālas pārrunas ar vecākiem;

11.3. Gadījumos, kad vecāki pārkāpuši Noteikumus, grupas skolotāja vai cits Iestādes darbinieks iesniedz rakstisku ziņojumu Struktūrvienības vadītājam.

11.4. Jautājumu var izskatīt individuālās pārrunās :

11.4.1. grupas skolotājam ar vecākiem;

11.4.2. Struktūrvienības vadītāja kopā ar grupas skolotāju un vecākiem;

11.4.3. grupas vecāku padomes sēdē vai sapulcē;

11.4.4. Iestādes padomes sēdē.

11.5. Gadījumos, kad ir aizdomas par pielietoto vardarbību, administratīvi vai krimināli sodāmiem pārkāpumiem pret bērnu, Iestāde sazinās ar vecākiem un ziņo tiesībsargājošām iestādēm.

XII. Kārtība, kādā bērni un vecāki tiek iepazīstināti ar Noteikumiem

12.1. Pēc bērna uzņemšanas Iestādē vecāki iepazīstas ar Noteikumiem un apliecina to ar savu parakstu.

12.2. Ar Noteikumiem var iepazīties pie struktūrvienības vadītājas vai direktores.

12.3. Grupu skolotājas katru gadu septembrī organizētajās grupas sapulcēs atkārtoti iepazīstina vecākus ar Noteikumiem, par ko vecāki parakstās grupas sapulces protokola lapā.

12.4. Mācību gada laikā pirms Iestāde rīko vai bērni apmeklē kādu pasākumu, grupu skolotājas ar bērniem pārrunā Grupu drošības noteikumus (pielikumi Nr. 1).

12.5. Pirms došanās ārpus Iestādes teritorijas, ekskursijās, pārgājienos grupu skolotājas pārrunā ar bērniem, nepieciešamības gadījumā arī ar vecākiem par kārtību šo pasākumu laikā. (pielikumi Nr.2,Nr.3,Nr.4),Pirms ekskursijas/pārgājiena grupu skolotājas kā atbildīgās personas aizpilda pieteikumu veidlapu ekskursijai/ pārgājienu, kuru iesniedz iestādes vadītājam.

XIII. Kārtība, kādā Iestādē uzturas nepiederošas personas

13.1. Iestādei piederošas personas ir: Iestādes darbinieki, bērni un vecāki.

13.2. Iestādei nepiederošas personas- apmeklētāji.

13.3. Iestādes darbību kontrolējošo institūciju amatpersonas ierodoties Iestādē uzrāda dienesta apliecību un informē Struktūrvienības vadītāju vai Direktori par savas ierašanās mērķi.

13.4. Personas, kuras ierodas Iestādē ar mērķi slēgt Līgumu ar Iestādi par bērna uzņemšanu vai cita iemesla dēļ, vēršas pie struktūrvienības vadītājas darba laikā, vai arī iepriekš vienojas par citu tikšanās laiku.

XIV. Noteikumu pieņemšanas un grozīšanas kārtība

14.1. Noteikumus izstrādā un apstiprina Direktore.

14.2. Grozījumus Noteikumos var izdarīt pēc Dibinātāja, Direktores, Struktūrvienības vadītājas Iestādes Pedagoģiskās padomes vai Iestādes padomes priekšlikuma.

Grozījumus Noteikumos apstiprina Direktore.

XV. Evakuācijas plānu un informācijas par operatīvo dienestu izsaukšanas kārtību izvietošana Iestādē

15.1. Katrs **iestādes darbinieks** tiek iepazīstināts ar ugunsdrošības noteikumiem, evakuācijas kārtību un ir atbildīgs par bērnu drošību ārkārtas situācijās.

15.2. Evakuācijas plāni, rīcības plāni ugunsgrēka pamanīšanas gadījumā un atbildīgo darbinieku saraksti izvietoti atbilstoši ugunsdrošības normu prasībām.

15.3. Informācija par operatīvo dienestu izsaukšanas kārtību ir izvietota vecāku standos pie tālruņiem Iestādē.

XVI. Noslēguma jautājumi

17.1. Šie Noteikumi stājas spēkā ar 2016.gada 1.novembri.

Pielikumi:

Nr. 1 DROŠĪBAS NOTEIKUMI

- 2-4 gadīgo izglītojamo drošības noteikumi
- 5-7 gadīgo izglītojamo drošības noteikumi

INSTRUKCIJAS:

Nr. 2 „Bērnu pastaigu grupu organizēšana ārpus pirmsskolas izglītības iestādes teritorijas” ;

Nr. 3 „Citu Iestādes organizēto pasākumu organizēšanas kārtība un bērnu drošība pasākumu laikā”;

Nr. 4 „Pārgājienu/ ekskursiju organizēšanas kārtība un bērnu drošība pasākumu laikā” ;

Nr. 5 „Sporta nodarbību un sporta pasākumu organizēšanas kārtība un bērnu drošība nodarbību un pasākumu laikā”;

Nr. 6 „Bērnu grupu organizēšanas kārtība un uzraudzības nodrošināšana Iestādes teritorijās”;

DROŠĪBAS NOTEIKUMI

1,5-4 GADUS VECIEM BĒRNIEM

Saskaņā ar Ministru kabineta 24.11.2009.noteikumu Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos, Pilsrundāles vidusskolas struktūrvienību Bērsteles skola un Svitenes skola pirmsskolas grupu iekšējās kārtības noteikumiem.

Drošības noteikumi nosaka izglītojamo drošu rīcību pa vecuma grupām Rundāles novada Pilsrundāles vidusskolas struktūrvienību Bērsteles skola un Svitenes skola teritorijās – grupu laukumos, sporta laukumā un tās organizētajos pasākumos .

- Grupu skolotājas iepazīstina un pārrunā ar bērniem drošības noteikumus ne **retāk kā divas reizes gadā** un **katru reizi** pirms tādu jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību;
- **Pirms katras** pastaigas, pārgājiena vai ekskursijas;
- **pirms katras** nodarbības un pasākuma. , lai noteikumus iedzīvinātu un tie tiktu ievēroti.
- Par Grupu noteikumu izmaiņām lemj Iestādes vadība.

GRUPAS Telpās, NODARBĪBĀS

1. Telpās pārvietoties soļos.
2. Sēžot uz krēsla, nešūpoties. Ja krēslu vēlies pārnest, tad dari to uzmanīgi.
3. Uzmanīgi lieto dažādus grupā esošos priekšmetus - spēļu kastes un rotaļlietas.
4. Par priekšmetu bojājumiem saki pieaugušajiem.
5. Ja uz grīdas ir izlijis šķidrums, izstāsti par to pieaugušajiem..
6. Ar asiem priekšmetiem(šķērēm) darbojas tikai pie galda pieaugušā klātbūtnē. Esi uzmanīgs. Zini, ka zīmuļi, otas, pildspalvas,veidojamie kociņi un citas lietas palīdz radīt skaistu zīmējumu, bet, bakstot un durot draugam- sāpīgu brūci.
7. Neatstāj grupas telpas bez pieaugušā atļaujas.
8. Sīkos priekšmetus, spēles kauliņus nebāz mutē, degunā, ausīs.
9. Verot durvis, paskaties, kur ir tavi vai kāda cita pirkstiņi,
10. Ieej vai izej pa durvīm viens vai pāri;
11. Nemētā savas lietas un priekšmetus ,jo nezini, kur tie var nokrist.
12. Atceries, ka tev nav jāsit. Tu proti runāt.
13. Aizsargā savu un neaizskar citu bērnu ķermeni, nekod otram , jo arī viņam sāp.
14. Guļamistabā:

- nekarājies pāri gultas malām;
- nestāvi gultā stāvus;
- nelēkā pa gultu;
- netraucē citiem bērniem gulēt.

15. Tualetē:

- ievēro tualetes lietošanas noteikumus;
- uzmanīgi paņem un noliec savu podiņu;
- ieej vai izej pa durvīm viens vai pāri;

SPORTA ZĀLĒ, SPORTA NODARBĪBĀS , SPORTA LAUKUMĀ

16. Nodarbību laikā neēd un nekošļā košļājamo gumiju.

17. Nodarbībā:

- ievēro disciplīnu un kārtību;
- skrien tikai norādītā virzienā;
- neaizskar un netraucēt citus bērnus;
- klausī skolotāju un izpildi dotos uzdevumus.

18. Vingrošanas rīkus un inventāru izmanto atbilstoši to pielietojumam, ar skolotājas atļauju un tās klātbūtnē.

19. Ja nepieciešama palīdzība vai noticis kas neparedzēts ,lūdz pieaugušā palīdzību.

MŪZIKAS ZĀLĒ

20. Uz nodarbību ej piemērotos apavos.

21. Kustības (skriet, lēkāt utt.) izpildi tikai ar skolotājas atļauju.

22. Pareizi sēdi uz krēsliem un soliņiem- nešūpojies, negrozies, negrūsties.

23. Ar mūzikas instrumentiem darbojies tikai skolotājas uzraudzībā, atbilstoši katra instrumenta pielietojumam.

24. Atceries, ka ar mūzikas centru un citām elektroierīcēm darbojas tikai pieaugušie.

25. Zāles dekorācijas un rotājumi nav domāti aiztikšanai ar rokām.

CITOS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES ORGANIZĒTAJOS PASĀKUMOS

26. Pasākumos:

- zālē pa durvīm ienāc lēni, negrūstoties, pēc pieaugušā norādījuma- pa vienam vai pāri;
- pareizi sēdi uz krēsliem un soliņiem;
- ievēro skolotājas norādījumus;
- neēd un nekošļā košļājamo gumiju;
- ievēro noteikumus arī izejot no zāles;
- aizliegts grūstīties ,patvaļīgi pārvietoties, skaļi uzvesties, traucēt citiem;

PĀRVIETOŠANĀS PA KORIDORIEM UN KĀPNĒM

27. Pa koridoriem ej soļos, neslidinies, negrūsties.
28. Pa kāpnēm ej ar apaviem kājās.
29. Pa kāpnēm ej viens, turoties pie kāpņu margām.
30. Pa kāpnēm ej lēnām un pa vienam pakāpienam, nelēkā, negrūsties.

PERSONĪGĀ HIGIENA

31. Lieto tikai savu ķemmi un kabatlakatiņu, zobu birstīti.
32. Obligāti mazgā rokas pēc tualetes apmeklējuma un pirms ēdienreizēm.
33. Neņem mutē priekšmetus, kuri bijuši otra mutē.
34. Nelieto otra kosmētiskos līdzekļus(lūpu krāsas).
35. Neliec mutē nezināmas vielas, augus, dažādas lietas.

IESTĀDES TERITORIJĀ / LAUKUMOS

36. Neatstāj bērnudārza teritoriju viens.
37. Uzturies tikai norādītajā vietā.
38. Uz rotaļlaukumu ej pārī ar draugu, neskrien, negrūsties.
39. Par katru negadījumu (kritienu, nesaskaņām utt.) pasaki skolotājam.
40. Smilšu kastē nesvaudies ar smiltīm.
41. Staigājot laukumā ar basām kājām esi uzmanīgs! Zālītē var atrasties bites vai citi kukaiņi, kuri var iekost.
42. Ja caur žogu tev piedāvā kādu mantu, nekavējoties saki pieaugušajam.
43. Vingrošanas ierīces drīkst izmantot tikai pieaugušā klātbūtnē.
44. Slidkalniņš:
  - uz slidkalniņa drīkst atrasties viens ;
  - dodoties uz slidkalniņu – negrūsties.
45. Šūpoles:
  - neej aiz šūpoļu barjeras, ja kāds jau šūpojas;
  - ievēro augstumu šūpojoties;
  - šūpojoties neatlaid rokas;
  - ja gadās izkrist, paliec mierīgi guļot, nepacel galvu līdz šūpoles apstājas.
46. Metāla kāpjamie rīki:
  - neslidinies pa stieņiem, kuri tam nav paredzēti;
  - kāpjot negrūsties.
  - Ja bumba vai kāda cita rotaļlieta pārkritusi pāri sētai, saki pieaugušajiem.

CEĻU SATIKSMES NOTEIKUMI

47. Pa ietvi ej pārī ar draugu pa ietves labo pusi.

48. Nesarunājies ar svešiem cilvēkiem.

UGUNSDROŠĪBA UN RĪCĪBA ĀRKĀRTĒJĀS SITUĀCIJĀS

49. Ja sajūti dūmu smaku- nekavējoties dodies pie pieaugušā.

51. Ugunsgrēka gadījumā izpildi pieaugušo norādījumus.

52. Nenes uz bērnudārzu līdzī sērkokciņus un šķiltavas. Ieraugot tos citam bērnam, saki pieaugušajam.

52. Nekādā gadījumā nerotaļājies ar degošu sveci.

ELEKTRODROŠĪBA

53. Necenties piekļūt un aizskart elektrības slēdžus, rozetes.

54. Nemēģini ieslēgt un izslēgt elektroierīces(radio un elektriskās eglīšu virtenes) un raustīt aiz vada.

PASTAIGĀS

55. Ievēro ceļu satiksmes noteikumus (skat. Ceļu satiksmes noteikumi).

56. Sadzirdi skolotājas teikto.

57. Nesarunājies ar svešiem cilvēkiem.

58. Nekad nepacel un neaiztiek konfektes, tabletes, cepumus, rotaļlietas u.c. priekšmetus, kā arī neko neņem no nepazīstamiem cilvēkiem.

59. Neaizskar dzīvniekus, nepazīstamus priekšmetus, augus.

60. Spēlējies skolotājas norādītā vietā.

61. Neej uz aizsalušām ūdens tilpnēm.

62. Mācoties slidināties pa mākslīgi izveidotu ledus celiņu vai laukumu, centies noturēt līdzsvaru. Ja nokrītot sajūti asas sāpes, sauc pieaugušo.

63. Raugies, lai vasaras saulē galvā vienmēr būtu cepurīte vai lakatiņš.

64. Rotaļu un spēļu laikā ievēro drošības noteikumus.

PIRMĀ PALĪDZĪBA

65. Ja pēkšņi sajūti asas sāpes, sākas galvas reiboņi , paliek nelaba dūša , nekavējoties saki pieaugušajam.

66. Ja gadījies nobrāzt, saskrāpēt, iegriezt vai ieraut skabargu un parādās asinis, neaiztiec pušumu (neliec mutē), saki pieaugušajam.

67. Ja esi nokritis un sajūti stipras sāpes, necelies, paliec guļot un nekavējoties sauc pieaugušo.

68. Nekad neņem otra tabletes, vitamīnus, kaut tev tos piedāvā draugs, jo tev tie var izrādīties bīstami. Ja redzi, ka to darījis tavš draugs, nekavējoties saki par to pieaugušajiem.

DROŠĪBAS NOTEIKUMI

5-7 GADUS VECIEM BĒRNIEM

Saskaņā ar Ministru kabineta 24.11.2009.noteikumu Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos, Pilsrundāles vidusskolas struktūrvienību Bērsteles skola un Svitenes skola pirmsskolas grupu iekšējās kārtības noteikumiem.

- Grupu skolotājas iepazīstina un pārrunā ar bērniem drošības noteikumus ne **retāk kā divas reizes gadā** un **katru reizi** pirms tādu jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību;
- **Pirms katras** pastaigas, pārgājiena vai ekskursijas;
- **pirms katras** nodarbības un pasākuma, lai noteikumus iedzīvinātu un tie tiktu ievēroti.
- Par Grupu noteikumu izmaiņām lemj Iestādes vadība.

GRUPAS TĒLPĀS, NODARBĪBĀS.

1. Telpās pārvietoties soļos.
2. Pareizi sēdi uz krēsliem un soliņiem.
3. Sēžot uz krēsla, nešūpoties, ja krēslu vēlies pārnest, tad dari to uzmanīgi.
4. Uzmanīgi lieto dažādus grupā esošos priekšmetus - spēļu kastes un rotaļlietas.
5. Par priekšmetu bojājumiem ziņo pieaugušajiem.
6. Ja uz grīdas ir izlijis šķidrums, izstāsti par to pieaugušajiem..
7. Ar asiem priekšmetiem(šķērēm, īlenu, adatu, nazi) darbojas tikai pie galda pieaugušā klātbūtnē, esi uzmanīgs. Zini, ka zīmuļi, otas, pildspalvas, veidojamie kociņi un citas lietas palīdz radīt skaistuz īmējumu, bet bakstot un durot draugam- sāpīgu brūci.
8. Raugies, lai no mājas atnestā manta nebūtu bīstama ne tev, ne draugiem.
9. Neatstāj grupas telpas bez pieaugušā atļaujas.
10. Sīkos priekšmetus, spēles kauliņus nebāz mutē, degunā, ausīs.
11. Nodarbību laikā neēd un nekošļā košļājamo gumiju.
12. Verot durvis, paskaties, kur ir tavi vai kāda cita pirkstiņi.
13. Ģērbjoties nespēlējies ar apģērba auklām, šalli.
14. Nemētā savas lietas un priekšmetus, jo nezini, kur tie var nokrist.
15. Ateries, ka esi cilvēks un tev iri spēja izteikt vārdos savas jūtas, tev nav jāsit. Tu proti runāt.
16. Aizsargā savu un neaizskar citu bērnu ķermeni.

17. Guļamistabā:
- nekarājies pāri malām;
  - nestāvi gultā stāvus;
  - nelēkā pa gultu;
  - atrodies tikai savā gultā;
  - netraucē citiem bērniem gulēt.
18. Tualetē:
- ievēro tualetes lietošanas noteikumus;
  - tualetes kabīnē atrodies tikai viens.

SPORTA ZĀLĒ, SPORTA NODARBĪBĀS , SPORTA LAUKUMĀ

19. Uz nodarbību ej bez saspraudēm, ķēdītēm, krellēm un citām rotaslietām..
20. Nodarbību laikā neēd un nekošļā košļājamo gumiju.
21. Uz sporta nodarbību ej tikai sporta apģērbā un apavos.
22. Nodarbībā:
- ievēro disciplīnu un kārtību;
  - skrien tikai norādītā virzienā;
  - neaizskar un netraucēt citus bērnus;
  - klausī skolotāju un izpildi dotos uzdevumus.
23. Vingrošanas rīkus un inventāru izmanto atbilstoši to pielietojumam, ar skolotājas atļauju un tās klātbūtnē.
24. Sporta hallē ievēro pieaugušo norādījumus un tur esošos kārtības noteikumus ar kuriem tiks iepazīstināts
25. Ja nepieciešama palīdzība vai noticis kas neparedzēts ,lūdz pieaugušā palīdzību.

ZĀLĒ

26. Uz nodarbību ej piemērotos apavos, neslidinies. Slidinoties pa grīdu, vari pakrist un sāpīgi sasisties vai uzkrīst draugam.
27. Kustības (skriet, lēkāt utt.) izpildi tikai ar skolotājas atļauju.
28. Pareizi sēdi uz krēsliem un soliņiem.
29. Nodarbību laikā neēd un nekošļā košļājamo gumiju

30. Ar mūzikas instrumentiem darbojies tikai skolotājas uzraudzībā, atbilstoši katra instrumenta pielietojumam.
31. Atceries, ka ar mūzikas centru un citām elektroierīcēm darbojas tikai pieaugušie.
32. Zāles dekorācijas un rotājumi nav domāti aiztikt ar rokām.

CITOS IESTĀDES ORGANIZĒTAJOS PASĀKUMOS

33. Pasākumos:

- pareizi sēdi uz krēsliem un soliņiem- nešūpojies, negrozies, negrūsties, neaizskar citus;
- ievēro skolotājas norādījumus;
- aizliegts grūstīties, patvaļīgi pārvietoties;
- ievēro noteikumus ieejot un izejot no zāles;
- neēd un nekošļā košļājamo gumiju.

PĀRVIETOŠANĀS PA KORIDORIEM UN KĀPNĒM

34. Pa koridoriem ej soļos, neslidinies, negrūsties.
35. Pa kāpnēm ej viens, turoties pie kāpņu margām.
36. Mācies iet pāros, pa labo pusi.
37. Pa kāpnēm ej lēnām un pa vienam pakāpienam, nelēkā, negrūsties.

PERSONĪGĀ HIGIĒNA

38. Lieto tikai savu ķemmi un kabatlakatiņu, zobu birstīti.
39. Obligāti mazgā rokas pēc tualetes apmeklējuma un pirms ēdienreizēm. Nelieto otra kosmētiskos līdzekļus (higiēniskās lūpu krāsas).
40. Neliec mutē nezināmas vielas, augus, dažādas lietas.

IESTĀDES TERITORIJĀ / LAUKUMOS

41. Neatstāj bērnu dārza teritoriju viens.
42. Uzturies tikai norādītajā vietā.
43. Uz rotaļlaukumu ej pārī ar draugu, neskrien, negrūsties.
44. Par katru negadījumu (kritienu, nesaskaņām utt.) pasaki skolotājai.
45. Smilšu kastē nesvaidies ar smiltīm.
46. Staigājot laukumā ar basām kājām, esi uzmanīgs! Zālītē var atrasties bites vai citi kukaiņi, kuri var iekost.
47. Ja caur žogu tev piedāvā kādu mantu, nekavējoties saki pieaugušajam.

48. Vingrošanas ierīces drīkst izmantot tikai pieaugušā klātbūtnē.

49. Slidkalniņš:

- uz slidkalniņa drīkst atrasties viens ;
- dodoties uz slidkalniņu – negrūsties.

58. Šūpoles:

- neej aiz šūpoļu barjeras, ja kāds jau šūpojas;
- ievēro augstumu šūpojoties;
- šūpojoties neatlaid rokas;
- ja gadās izkrist, paliec mierīgi guļot, nepacel galvu līdz šūpoles atstājas.

59. Līdzsvara balķis:

- pārvietojies pa vienam;
- izmanto sausā un siltā laikā.

60. Metāla kāpjamie rīki:

- neslidinies pa stieņiem, kuri tam nav paredzēti;
- kāpjot negrūsties.
- ziemā nemēģini likt mēli pie metāla rīkiem.

61. Ja bumba vai kāda cita rotaļlieta pārkritusi pāri sētai, saki pieaugušajiem.

62.

CEĻU SATIKSMES NOTEIKUMI

62. Pa ietvi ej pāri ar draugu pa ietves labo pusi..

63. Nesarunājies ar svešiem cilvēkiem.

64. Esi uzmanīgs ielu krustojumos.

65. Ielu šķērso tikai gājējupārejā vai pie luksofora.

66. Atceries ,ka ejot pastaigā, kad laukā vairs nav gaišs, pie sava apģērba pieliec atstarotāju.

Tā visi auto tevi redzēs.

UGUNSDROŠĪBA UN RĪCĪBA ĀRKĀRTĒJĀS SITUĀCIJĀS

67. Sajūtot dūmu smaku- nekavējoties dodies pie pieaugušā.

67. Zini pateikt savu vārdu, uzvārdu, adresi.

68. Ugunsgrēka, ārkārtas situāciju gadījumā izpildi pieaugušo norādījumus.

69. Nenes uz bērnudārzu līdzī sērkokciņus un šķiltavas. Ieraugot tos citam bērnam, saki pieaugušajam.

70. Nekādā gadījumā nespied trauksmes pogas.

ELEKTRODROŠĪBA

71. Necenties pieklūt un aizskart elektrības slēdžus, rozetes.

72. **Nemēģini ieslēgt un izslēgt elektroierīces (radio, televizoru, cepeškrāsnīgu un elektriskās eglīšu virtenes) un raustīt aiz vada.**

PASTAIGAS, PĀRGĀJIENI, EKSKURSIJAS

73. Ievēro ceļu satiksmes noteikumus.

74. Sadzirdi skolotājas teikto.

75. Nesarunājies ar svešiem cilvēkiem.

76. Neaizskar dzīvniekus, nepazīstamus priekšmetus, augus.

77. Nekad nepacel un neaiztīc konfektes, tabletes, cepumus, rotaļlietas u.c. priekšmetus, kā arī neko neņem no nepazīstamiem cilvēkiem.

78. Spēlējies skolotājas norādītā vietā.

79. Neej uz aizsalušām ūdenstilpnēm.

80. Mācoties slidināties pa mākslīgi izveidotu ledus celiņu vai laukumu, centies noturēt līdzsvaru. Ja nokrītot sajūti asas sāpes, sauc pieaugušo.

81. Raugies, lai vasaras saulē galvā vienmēr būtu cepurīte vai lakatiņš.

82. Ievēro uzvedības noteikumus sabiedriskajās vietās (patvaļīgi neatstāj savu grupu bērņus, negrūsties, skaļi neuzvedies)

83. Rotaļu un spēļu laikā ievēro drošības noteikumus.

84. Pārgājienā un ekskursijās:

- neatstāj pasākuma vietu;
- neplūc un nemēģini garšot augus, ogas un sēnes.
- nestaigā basām kājām;
- nedzer ūdeni no atklātajām ūdens tilpnēm vai ūdens krāniem.
- nepieciešamības gadījumā lūdz palīdzību pieaugušajiem.

85. Uzvedības noteikumi autobusā:

- pirms iekāpšanas transporta līdzeklī, atrodies tikai uz iekāpšanas laukuma vai
- pieaugušā norādītajā vietā.
- iekāp un izkāp no transporta līdzekļa tikai tad, kad tas ir pilnīgi apstājies.
- transporta līdzeklī nedrīkst traucēt vadītāju vai novērst viņa uzmanību – kļūst, staigāt...
- iekāp un izkāp no autobusa tikai pa durvīm, kuras norādījis pieaugušais.
- braucot nedrīkst mēģināt atvērt transporta līdzekļa durvis, logus un izlikties pa tiem;
- braukšanas laikā nedzer no pudelēm vai glāzēm, lai neaplietos vai netraumētu muti, zobus;

- autobusā nedrīksti mētāties un darboties ar priekšmetiem, kuri var ievainot draugus;
- autobusā nestāvi, bet sēdi savā vietā;
- ja ir nelabi vai kāda cita nepieciešamība, sauc pieaugušo;
- izkāpjot no autobusa, neskrien pāri ielai, ej pie pieaugušā.

PIRMĀ PALĪDZĪBA

86. Ja pēkšņi sajūti asas sāpes, sākas galvas reiboņi, paliek nelaba dūša, nekavējoties saki pieaugušajam.

87. Ja gadījies nobrāzt, saskrāpēt, iegriezt vai ieraut skabargu un parādās asinis, neaiztiec pušumu, saki pieaugušajam.

88. Ja esi nokritis un sajūti stipras sāpes, necelies, paliec guļot un nekavējoties sauc pieaugušo.

89. Nekad neņem otra tabletes, vitamīnus, kaut tev tos piedāvā draugs, jo tev tie var izrādīties bīstami. Ja redzi, ka to darījis tavš draugs, nekavējoties saki par to pieaugušajiem.

Instrukcija Nr.2

BĒRNU PASTAIGU GRUPU ORGANIZĒŠANA ĀRPUS IESTĀDES TERITORIJĀM

Pastaigas laikā par bērnu dzīvību, veselību un drošību atbild Iestādes darbinieki, kuri pavada bērnus pastaigā.

Pirms došanās pastaigā grupas pirmskolas izglītības skolotājas(turpmāk-skolotājas): Novērtē laika apstākļus, vai tie ir pieņemami pastaigai un vai bērni ir atbilstoši ģērbti:

- Izvērtē izvēlēto maršrutu, vai tas ir piemērots atbilstoši vecuma grupai,
- Iepazīstina bērnus ar pastaigas maršrutu,
- Pārrunā uzvedības noteikumus,
- Pārrunā ceļu satiksmes noteikumu prasības.

Pastaigas neorganizē:

- Ja gaisa temperatūra ir zemāka par -10°C , bērniem, jaunākiem par 3 gadiem,
- Ja līst lietus, pūš stiprs vējš,
- Ja ir ļoti karsts laiks.

Vasarā bērni nedrīkst atrasties saulē bez vieglas galvassegas (cepurītes, lakatiņi)

3. Dodoties pastaigā skolotājai jāatzīmē pastaigu reģistrācijas žurnālā datums, grupas nr., pastaigas vieta (maršruts), izešanas laiks un bērnu skaits, ar kuru viņa iziet pastaigā un atgriežas Iestādē.
4. Bērnu grupu pastaigā ārpus Iestādes teritorijas jāpavada 2 pieaugušajiem- viens iet grupas priekšā, otrs aizmugurē.
5. Bērnu grupas atļauts vest tikai diennakts gaišajā laikā pa ietvēm, gājēju ceļiem vai gājēju un velosipēdu ceļiem, bet, ja to nav,- pa ceļa nomali transportlīdzekļu braukšanas virzienā kolonna pa pāriem un ne vairāk par 25-30 bērniem (CSN). Stingri jāievēro ceļu satiksmes noteikumi.
6. Dodoties pastaigā ārpus teritorijas visam nepieciešamajam (rotaļlietām, priekšmetiem u.c.) jāatrodas pie pieaugušajiem rotaļlietām domātā somā vai tīklā.
7. Dodoties pastaigā, jāatceras, ka nav ieteicams pastaigai izvēlēties ielas ar dzīvu satiksmi. Nedrīkst pieļaut pastaigas tuvu dzelzceļa sliekšņiem, nedrošām būvēm, grāvjiem, laužiem kokiem, ūdenskrātuvēm, tāpat nav pieļaujama bērnu rotaļāšanās to tuvumā. Kategoriski aizliegts bradāt un peldēties ūdenskrātuvēs!
8. Karstā laikā ejot pastaigā, skolotājai jāņem līdzi slēgtā traukā ūdens un pirmās palīdzības aptieciņa.
9. Bērnus ragaviņās vai ratiņos drīkst vest tikai pa ietvi vai ceļa nomali.
10. Bērnu grupai brauktuve jāšķērso pa gājēju pārejām, bet , ja to nav,- krustojumos pa ietvju vai ceļa nomaļu turpinājumu. Ja redzamības zonā gājēju pārejas vai krustojuma nav,

brauktuvi atļauts šķērsot taisnā leņķī attiecībā pret brauktuves malu vietās, kur ceļš labi pārredzams uz abām pusēm (CSN).

11. Ja bērnu grupa nepaspēj pāriet ceļu vai ielu un uz tās bīstamā tuvumā parādās transporta līdzeklis, skolotājam tas jāaptur, nostājoties ar seju pret to un paceļot sarkanu karodziņu.
12. Pastaigas laikā ejot pa ietvi vai brauktuves malu nav pieļaujama bērnu grūstīšanās, skraidīšana, skaļa uzvedība.
13. Bīstamā situācijā pārtraukt pastaigu, atgriezties iestādē un informēt Vadītāju.
14. Traumu (nelaimes) gadījumā nodrošināt cietušajam bērnam pirmās palīdzības sniegšanu notikuma vietā.

Ja ir aizdomas par kaulu lūzumu, nekavējoties ziņot iestādes medicīnas māsai , lai saņemtu turpmākos norādījumus. Ja telefons nav pieejams, viens no pieaugušajiem dodas uz iestādi pēc palīdzības.

Ja nepieciešams, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību uz notikuma vietu. Pēc atgriešanās iestādē par traumu, nelaimes gadījumu nekavējoties informēt vadītāju un bērna vecākus.

15. Ar savu parakstu pastaigu žurnālā skolotāja apliecina, ka ir iepazinusies ar šo instrukciju un uzņemas pilnu atbildību par bērnu drošību pastaigas laikā.

Instrukcija **Nr.3**

**CITU IESTĀDES PASĀKUMU ORGANIZĒŠANAS KĀRTĪBA UN BĒRNU DROŠĪBA
PASĀKUMU LAIKĀ**

(pasākumos, kuros piedalās 100 un vairāk dalībnieku)

**SASKAŅĀ AR IZGLĪTĪBAS LIKUMA 14. PANTA 21. PUNKTU,
MINISTRU KABINETA 2009. GADA 24. NOVEMBRA NOTEIKUMIEM
NR.1338. „KĀRTĪBA , KĀDĀ NODROŠINĀMA IZGLĪTOJAMO DROŠĪBA
IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS UN TO ORGANIZĒTAJOS PASĀKUMOS”**

Iestādes pasākumi var tikt organizēti Iestādes mūzikas/ sporta zālēs, pagalmā, un ārpus Iestādes teritorijas (sporta laukumā, Svitenes parkā, Lielbērsteles parka teritorijā , Bērsteles klubā, u.c.)

Pamatprasības: atbildīgā persona – pasākuma vadītājs un nepieciešamais palīgu sastāvs tiek apstiprināts ar Direktora rīkojumu. Ar rīkojumu var tikt apstiprināts arī pasākuma norises plāns.

Atbildīgās personas funkcijas :

- atbildēt par visa pasākuma norisi;
  - nodrošināt personīgu klātbūtni masu pasākumu laikā un instrukcijas par drošību masu pasākumu laikā ievērošanu;
  - nepieciešamības gadījumos informēt policiju par masu pasākumu norises laiku un vietu;
- ārpus izglītības iestādes teritorijas rīkotos masu pasākumus saskaņot ar vietējo pašvaldību;
- informēt Ceļu policiju par masu pasākuma norisi, ja transportlīdzekļu kustība var apdraudēt izglītojamo dzīvību un veselību .

1. Pirms masu pasākuma atbildīgā (s) persona (s), kura (s) organizē vai koordinē pasākumu, pārliecinās par telpu un tehniskā nodrošinājuma piemērotību attiecīgajam pasākumam un atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām:

- zāles, telpas, būves u.c. platības piemērotību – nepieļaut lielāku pasākuma dalībnieku skaitu par pieļaujamo;
- ugunsdrošību – evakuācijas ceļiem jābūt brīviem ;
- elektrodrošību.

2. Atbildīgā (s) persona (s) pirms pasākuma saskaņo ar Struktūrvienības vadītāju masu pasākuma plānu, kurā norādīts :

- norises laiks;
- vieta;
- aptuvenais dalībnieku skaits;
- tehniskais nodrošinājums, tā atbilstība ekspluatācijas drošības prasībām;
- veicamie papildus drošības pasākumi;
- citas ar pasākumu saistītās organizatoriskās prasības.

3. Atbildīgā (s) persona (s) vai palīgi pirms pasākuma veic zāles noformējumu ievērojot drošības prasības, vizuāli pārbauda krēslu drošību. Noformējumā izmantotajiem materiāliem, instalācijām jābūt drošām, stingri nostiprinātām.

4. Atbildīgā persona pirms pasākuma sniedz norādījumus grupu pirmsskolas izglītības skolotājiem (turpmāk- skolotājas) par pasākuma norisi, bērnu nokļūšanu pasākuma vietā, norāda katras grupas atrašanās vietu pasākuma laikā un informē par pasākuma vietas atstāšanas kārtību.

5. Pirms pasākuma grupu skolotājas:

- iepazīstina bērnus ar pasākuma norisi;
- pārrunā uzvedības, drošības noteikumus pasākuma laikā;
- informē, kā notiks nokļūšana pasākumā un kā jārikojas pasākumam beidzoties.

6. Pasākuma laikā par bērnu grupas drošību atbild grupas darbinieki – skolotājas, skolotāju palīgi.

7. Pasākuma laikā bērniem jāatrodas norādītajā vietā, bez pasākuma vadītāja vai grupas darbinieka norādījumiem patvaļīga pārvietošanās nav atļauta.

8. Raudzīties, lai bērni pasākuma laikā negrūstītos, nedauzītu kājas pret grīdu u.tt., lai neapdraudētu savu vai citu bērnu drošību.

9. Pasākumam beidzoties ievērot iepriekš dotos norādījumus par organizētu pasākuma vietas atstāšanu.

10. Rīcība ārkārtas gadījumos:

- pasākuma organizatoriem, darbiniekiem ātri novērtēt radušos situāciju;
- nepieciešamības gadījumā veikt organizētu bērnu evakuāciju no pasākuma vietas;
- nepieļaut panikas rašanos, rīkoties atbilstoši darba aizsardzības instrukciju prasībām.

11. Par visiem pasākuma laikā konstatētajiem trūkumiem un bojājumiem ziņot Struktūrvienības vadītājam.

12. Pēc pasākuma atbildīgā (s) persona (s) veic pasākuma vietas sakārtošanu.

Instrukcija Nr.4

**PĀRGĀJIENU UN EKSKURSIJU ORGANIZĒŠANAS KĀRTĪBA UN BĒRNU
DROŠĪBA PASĀKUMA LAIKĀ**

SASKAŅĀ AR IZGLĪTĪBAS LIKUMA 14. PANTA 21. PUNKTU,
MINISTRU KABINETA 2009. GADA 24. NOVEMBRA NOTEIKUMIEM
NR.1338. „KĀRTĪBA , KĀDĀ NODROŠINĀMA IZGLĪTOJAMO DROŠĪBA
IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS UN TO ORGANIZĒTAJOS PASĀKUMOS”

Pārgājiena, ekskursijas laikā par bērnu veselību, dzīvību un drošību atbild Iestādes darbinieki, kuri organizē un vada pasākumu.

Pamatprasības:

- Atbildīgās personas – ekskursijas vai pārgājiena organizētāji tiek apstiprināti ar Direktores rīkojumu.
  - Ekskursijas vai pārgājienus rīko tikai piedaloties Iestādes medicīnas mātai vai direktores norīkotās par pirmās palīdzības sniegšanu atbildīgās personas klātbūtnē.
  - Atbildīgo personu – ekskursijas vai pārgājiena organizētāju funkcijas:
    - atbildēt par visa pasākuma norisi;
    - nodrošināt Instrukcijas Nr.4. ievērošanu;
    - nodrošināt vecāku informēšanu par pārgājiena, ekskursijas mērķi, maršrutu, ilgumu, pārvietošanās veidu, saziņas iespējām un pirmās palīdzības sniegšanas iespējām;
    - nodrošināt nelaimes gadījumā cietušajam pirmās palīdzības sniegšanu notikuma vietā un, ja nepieciešams, izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību vai organizēt cietušā nogādāšanu ārstniecības iestādē;
    - par nelaimes gadījumu nekavējoties informēt vadītāju un cietušā vecākus;
    - bīstamā situācijā pārtraukt pārgājienu, ekskursiju un informēt vadītāju.
1. Pirms došanās pārgājienā vai ekskursijā atbildīgās personas Direktorei iesniedz pieteikumu, kurā norādīts pasākuma:
- 1.1. laiks;(izbraukšanas un iespējamais atgriešanās, par kuru tiek informēti arī vecāki)
  - 1.2. maršruts (garākiem maršrutiem pievienot aprakstu);
  - 1.3.dalībnieku saraksts (ar vecāku rakstiskām atļaujām);

1.4. pārvietošanās veids;

1.5. saziņas iespējas (tel. nr. norāda pie atbildīgās personas paraksta).

2. Lai bērns varētu piedalīties grupas vai Iestādes rīkotajā pasākumā, vecāki rakstiski aizpilda ATĻAUJU, adresētu struktūrvienības vadītājam, par bērna dalību pārgājienā/ekskursijā, kuru apstiprina ar savu parakstu.

3. Vecāki informē atbildīgās personas par sava bērna veselības traucējumiem vai specifiskām īpatnībām, ja tam nepieciešama īpaša uzmanība, kā arī par iespējam sazināties ar viņiem.

4. Atbildīgās personas informē bērnu vecākus par nepieciešamību izvēlēties pasākumam un laika apstākļiem atbilstošu apģērbu un apavus. Vasarā bērni nedrīkst atrasties saulē bez vieglas galvassegas.

5. Pirms pārgājiena/ ekskursijas atbildīgās personas (grupu skolotājas):

5.1. Iepazīstina bērnus ar maršrutu;

5.2. Pārrunā uzvedības , drošības noteikumus;

5.3. Pārrunā Ceļu satiksmes noteikumu prasības;

5.4. Informē par dabas aizsardzības prasībām par augiem, dzīvniekiem un to iespējamo bīstamību).

5.5. Novērtē laika apstākļu piemērotību pārgājenam/ ekskursijai.

6. Pirms došanās pārgājienā/ ekskursijā atrunāt kārtību, kādā tiks nodrošināti bērni ar dzeramo (ūdeni, sulu u.c.) un pārtiku.

7. Bērnu pārvadāšanas noteikumi:

7.1. Pirmsskolas vecuma bērnus drīkst pārvadāt tikai pasažieru pārvadāšanai paredzētajos transporta līdzekļos – autobusus, mikroautobusus, vieglajās automašīnās;

7.2. Braukšanai paredzētajam transporta līdzeklīm ir jābūt atbilstošā tehniskajā stāvoklī (apstiprinātam ar dokumentu, kuru lūdz uzrādīt pasākuma atbildīgā persona);

7.3. Jāraugās, lai transporta līdzekļa vadītājs būtu pieredzējis un labi pārzinātu izvēlēto maršrutu. Nepieļaut bērnu pārvadāšanu, ja rodas aizdomas par transporta līdzekļa vadītāja atrašanos reibuma stāvoklī.

7.4. Pārvadājot bērnu grupas, autobusā jāatrodas vismaz trijiem pieaugušajiem pavadoņiem. Šādam transporta līdzeklīm priekšpusē un aizmugurē jābūt piestiprinātai pazīšanas zīmei, kā norādīts Ceļu satiksmes noteikumu 192. punktā.

7.5. Transporta līdzeklī nedrīkst pārvadāt lielāku pasažieru skaitu, nekā to norādījis transportlīdzekļa izgatavotājs. Pasažieri jāpārvadā tā, lai tie netraucētu vadītāju un neierobežotu viņa redzamību.

7.6. Ja bērnu pārvadāšanu veic vecāku piedāvātajā vieglajā automašīnā, kuras sēdvietas aprīkotas ar drošības jostām, vadās pēc Ceļu satiksmes noteikumu 148. punkta prasībām.

7.7. Gaidīt sabiedrisko pasažieru transporta līdzekli, autobusu atļauts tikai uz iekāpšanas laukumiem, bet, ja to nav, - uz ietves vai ceļa nomales.

7.8. Bērniem atļauts iekāpt transporta līdzeklī un izkāpt no tā tikai pēc tam, kad transporta līdzeklis pilnīgi apstājies. Tas jā dara no ietves, iekāpšanas laukuma vai ceļa nomales puses. Autobuss pēc iespējas jāaptur vietā, kur nav intensīvas transporta līdzekļu kustības.

7.9. Bērnu iekāpšana un izkāpšana no transporta līdzekļa notiek tikai pa priekšējām durvīm atbildīgo personu uzraudzībā.

7.10. Pēc bērnu izkāpšanas no transporta līdzekļa, tos organizēti aizved uz paredzēto vietu, ievērojot visus bērnu grupas pārvietošanās noteikumus.

8. Braukšanas laikā bērniem aizliegts:

8.1. Traucēt vadītāju vai novērst tā uzmanību;

8.2. Atvērt braucoša transporta līdzekļa durvis, logus un izliekties pa tiem;

8.3. Trokšņot, grūstīties, pārvietoties pa transporta līdzekli;

8.4. Dzert no pudelēm, glāzēm;

8.5. Mētāties ar priekšmetiem;

8.6. Atvērt apturēta transporta līdzekļa durvis, ja tas apdraud ceļu satiksmes drošību.

8.7. Darboties ar asiem priekšmetiem.

9. Ierodoties paredzētajā vietā, raudzīties, lai bērni ievērotu uzvedības noteikumus sabiedriskajās vietās un patvaļīgi neatstātu grupu.

10. Ēšana un atpūta notiek organizēti, tam piemērotā vietā. Pēc ēšanas vieta jāsakopj.

11. Ugunsgružu drīkst kurināt tikai pieaugušo klātbūtnē un tikai šim nolūkam paredzētajās vietās. Ja tādas nav, tad tā ir jāizvēlas, ievērojot dabas aizsardzības prasības un jāiekārto apliekot to ar akmeņiem un apberot apkārt ar smiltīm. Ugunsgružu bez pieaugušo uzraudzības atstāt nedrīkst.

12. Ugunsgružu iekurināšanai nedrīkst izmantot viegli uzliesmojošas vielas un materiālus.

13. Gatavojot ēdienu, raudzīties, lai bērni atrastos drošā attālumā no uguns.

14. Pēc kurināšanas ugunsgružs jāaplej ar ūdeni vai jāapber ar smiltīm tā, lai neatjaunotos degšana.

15. Pārgājiena/ ekskursijas laikā patvaļīgi bērniem aizliegts:

15.1 atstāt pasākuma vietu;

15.2 plūkt un garšot jebkādas augus, augļus u.c., lai novērstu saindēšanās un saslimšanas draudus;

15.3 novilkt apavus un staigāt basām kājām;

15.4 dzert ūdeni no atklātām ūdenstilpnēm, nezināma rakstura krāniem u.c..

16. Ja pasākuma laikā paredzētas kustību rotaļas, spēles vai citas specifiskas nodarbes, bērni jāiepazīstina ar drošības noteikumiem, kas jāievēro to laikā.

17. Atbildīgā persona nekavējoties informē bērnu vecākus, PII vadītāju un attiecīgos operatīvos dienestus, ja tiek apdraudēta bērnu veselība vai dzīvība, kā arī nepieciešamības gadījumā organizē bērnu atgriešanos Iestādē.

18. Jebkuras traumas gadījumā griezties pie medmāsas vai atbildīgās personas, kura ir atbildīga par pirmās palīdzības sniegšanu.

19. Atbildīgās personas ir atbildīgas par ekskursijā/ pārgājienā lietošanai izraudzītā rotaļu, sporta ierīču, inventāra, aprīkojuma un materiālu atbilstību bērnu vecuma īpatnībām, drošumu un nekaitīgumu bērnu veselībai un dzīvībai.

Instrukcija Nr.5

SPORTA (FIZISKĀS IZGLĪTĪBAS UN VESELĪBAS) NODARBĪBU UN SPORA PASĀKUMU ORGANIZĒŠANAS KĀRTĪBA UN BĒRNU DROŠĪBA NODARBĪBU UN PASĀKUMU LAIKĀ

„SASKAŅĀ AR IZGLĪTĪBAS LIKUMA 14. PANTA 21. PUNKTU, MINISTRU KABINETA 2009. GADA 24. NOVEMBRA NOTEIKUMIEM NR.1338. „KĀRTĪBA, KĀDĀ NODROŠINĀMA IZGLĪTOJAMO DROŠĪBA IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS UN TO ORGANIZĒTAJOS PASĀKUMOS”

1. Sporta nodarbības un sporta pasākumus rīko Iestādes sporta zālē, sporta laukumā; ārpus Iestādes teritorijas – stadionā vai sporta nodarbībām pielāgotās telpās, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.
2. Rīkojot vairāku izglītības iestāžu sporta pasākumus, organizētāji ievēro Instrukcijas par izglītojamo drošību masu pasākumos prasības.
3. Iestādes sporta pasākumus (sporta izpriecās, sacensības u.c.) rīko tikai iestādes medicīnas māsas klātbūtnē vai vadītājas norīkotās par pirmās palīdzības sniegšanu atbildīgās personas klātbūtnē.
4. Iestādes medicīnas māsa, pirmsskolas izglītības skolotāja (turpmāk- skolotāja) informē sporta skolotāju par bērna veselības stāvokli katru reizi pēc slimības, traumas vai gadījuma, ja bērnam piemērojamas īpašas prasības.
5. Pirms nodarbības, sporta pasākuma skolotājām sekot, lai bērni noņemtu pulksteņus, aproces, ķēdītes, piespraudes un lai apģērbā nebūtu saspraudes, kas varētu apdraudēt bērnu drošību. Nodarbību laikā nav pieļaujama ēšana un košļājamo gumiju košļāšana.
6. Pirms lietošanas pārbaudīt sporta inventāru – lai tas ir darba kārtībā. Bojātu inventāru nelietot!
7. Sporta nodarbībās, sporta pasākumos bērniem un klātesošajiem darbiniekiem jābūt nodarbību specifikai un gadalaikam atbilstošā:
8. Sporta tērpā vai sporta nodarbībām piemērotā tērpā;
9. Sporta apavos. Sporta apaviem jābūt ērtiem, tīriem, sausiem.
10. Āra sporta nodarbības, sporta pasākumi notiek atbilstošos laika apstākļos, kas neapdraud bērnu veselību un drošību.

11. Nodarbību gaitā skolotāju uzdevums ir raudzīties, lai:
  - Bērni ievēro disciplīnu;
  - Apzināti netraucētu citus bērnus;
  - Precīzi izpildītu dotos norādījumus.
  - Ar savu rīcību neapdraud savu vai citu bērnu drošību.
12. Lietojot sporta inventāru, raudzīties, lai tas tiktu lietots atbilstoši specifikai un veicamajam uzdevumam.
13. Vingrošanas rīkus, inventāru drīkst izmantot tikai ar skolotājas atļauju un tās klātbūtnē.
14. Pēc uzdevuma izpildes izmantotais inventārs jānoliek tam paredzētajā vietā, lai tas netraucētu un neradītu bīstamas situācijas.
15. Iepazīstinot bērnus ar jauniem vingrojumu kompleksiem, sporta spēlēm, informēt par to noteikumiem un specifiskajām drošības prasībām.
16. Iestādes sporta skolotāja ir atbildīga par nodarbībās izmantojamo rotaļu, sporta ierīču, inventāra, aprīkojuma un materiālu atbilstību bērnu vecuma īpatnībām, drošumu un nekaitīgumu bērnu veselībai un dzīvībai.
17. Sasitumu, mežģījumu u.c. traumu gadījumos nekavējoties vērsties pie Iestādes medicīnas māšas, lai saņemtu turpmākus norādījumus. Par radušos traumu informēt struktūrvienības vadītāju un bērna vecākus tekošās dienas laikā.
18. Iestādes sporta skolotāja nodrošina Instrukcijas nr.5 ievērošanu nodarbību vai sporta pasākumu laikā.

Instrukcija Nr.6

BĒRNU GRUPU ORGANIZĒŠANAS KĀRTĪBA UN UZRAUDZĪBAS NODROŠINĀŠANA IESTĀDES TERITORIJĀS

SASKAŅĀ AR IZGLĪTĪBAS LIKUMA 14. PANTA 21. PUNKTU,
MINISTRU KABINETA 2009. GADA 24. NOVEMBRA NOTEIKUMIEM
NR.1338. „KĀRTĪBA , KĀDĀ NODROŠINĀMA IZGLĪTOJAMO DROŠĪBA
IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS UN TO ORGANIZĒTAJOS PASĀKUMOS”

Iestādes teritorijas ir iežogotas, un tajās ir šādas funkcionālās zonas:

- rotaļu zona – grupu rotaļu laukumi ;
- sporta zona;

1.Rotaļu un sporta zona tiek iekārtoti ar pirmsskolas vecuma bērniem piemērotām rotaļu celtnēm un konstrukcijām.

Bērnu aktivitātes Iestādes teritorijās tiek organizētas:

- Rīta cēlienā – no plkst. 9.30 – 12.30, ievērojot dienas režīmu atbilstoša bērnu vecuma grupai un gadalaiku īpatnības;
- Pēcpusdienas cēlienā – pēc launaga no plkst. 16.00 – 18.00

2. Rotaļas, pastaigas, sporta aktivitātes Iestādes teritorijā organizē grupu pirmsskolas izglītības skolotājas (turpmāk- skolotāja), sporta skolotāja. Bērņus uzrauga un par bērnu drošību atbild darbinieki, kuri atrodas ar bērniem laukumos. **Bērņus Iestādes teritorijā stingri aizliegts atstāt bez pieaugušā uzraudzības!**

3.Pirms došanās uz laukumu, grupu skolotājas:

- Novērtē laika apstākļus, vai tie ir pieņemami bērnu aktivitātēm svaigā gaisā un vai bērni ir atbilstoši ģērbti;
- Pārrunā uzvedības, drošības noteikumus;
- Izvēlas āra rotaļlietas, inventāru, atbilstošu aktivitātēm.

4.Aktivitātes neorganizē:

- Ja gaisa temperatūra ir zemāka par -10°C , bērniem, jaunākiem par 3 gadiem,
- Ja līst lietus, pūš stiprs vējš.

6. Bērnu grupas atļauts vest uz laukumiem tikai dienas gaišajā laikā.

7. Bērni teritorijā tiek izvesti sekojoši:

- Jaunākajās grupās viena skolotāja iet ārā ar bērniem, tiklīdz saģērbti pirmie pieci bērni, tādā veidā pakāpeniski tiek izvesti visi bērni, lai novērstu iespējamo bērnu sakaršanu;
- Vecākajās grupās viena pirmsskolas skolotāja iet ārā, kad ir saģērbusies puse no bērniem, ar otru pus grupu iet ārā otra pirmsskolas skolotāja vai skolotāja palīgs. Bērņus saģērbt un izvest teritorijā palīdz skolotājas palīgs.

8. Dodoties svaigā gaisā, Iestādes teritorijās rīta cēlienā bērni ir divu darbinieku -pirmsskolas izglītības skolotāju un / vai skolotāju palīga uzraudzībā; pēcpusdienas cēlienā – vienas skolotājas un pēc iespējām skolotāju palīga uzraudzībā.

9. Dodoties ārā pa Iestādes durvīm, pieaugušais atslēdz durvis, un tās pieturot, izlaiž bērnus.

10. Uz laukumiem teritorijā bērni dodas organizēti pa pāriem, negrūstoties un neskrienot.

11. Dodoties uz laukumiem, bērni drīkst nest tikai tādas rotaļlietas, priekšmetus, kuri neapdraud viņu drošību.

12. Karstā laikā skolotājam jāņem līdzi slēgtā traukā dzeramais ūdens.

13. Vasarā bērni nedrīkst atrasties saulē bez vieglas galvassegas (lakatiņi, cepurītes).

14. Rotaļāties smilšu kastēs bērni drīkst tikai siltā laikā. Raudzīties, lai smiltis nebūtu aukstas un slapjas. Pēc rotaļāšanās smilšu kaste jāsakopj un jāpārklāj ar pārsegumu.

15. Iestādes darbinieki, kuri pieskata bērnus Iestādes teritorijās (laukumos) ir atbildīgi par aktivitātēs izmantojamo rotaļlietu, rotaļu celtni, inventāra, aprīkojuma un materiālu atbilstību bērnu vecuma īpatnībām, drošumu un nekaitīgumu bērnu veselībai. Neļaut bērniem izmantot bojātu inventāru, atribūtus u.c..

16. Pirms aktivitātēm pārbaudīt rotaļu laukumus un regulāri raudzīties, lai rotaļu zonā neatrastos bērniem bīstamas lietas – aerosolu flakoni, pudeles, atlūzas, izvirzījušās naglas u.c. bīstamas lietas, kas var apdraudēt bērnu un pašu drošību.

17. Skolotāja nosaka kārtību, kādā bērni izmanto rotaļu atribūtus, lai nodrošinātu bērnu drošību:

- Vingrošanas ierīces, šūpoles bērni drīkst izmantot tikai pieaugušā klātbūtnē;
- Uz slidkalniņa drīkst atrasties tikai viens bērns;
- Stingri aizliegts bērniem iet aiz šūpoļu barjeras, kad tiek lietotas šūpoles.

18. Uz tualeti bērnu pavada viens no pieaugušajiem, otrs pieskata pārējos bērnus. Ja laukumā skolotāja ir viena, bērnus pieskatīt lūdz blakus laukumā esošo skolotāju. Ja tas nav iespējams, telpās dodas visa grupa.

19. Jebkuras traumas gadījumā vērsties pie medicīnas māsas. Gadījumos, kad medicīnas māsa neatrodas Iestādē, nelielu trauma gadījumos, pirmo medicīnisko palīdzību sniedz pirmsskolas skolotāja vai cits darbinieks.

Ja ir aizdomas par kaulu lūzumu vai citu nopietnu traumu, nekavējoties ziņot iestādes medicīnas mātai, lai saņemtu turpmākos norādījumus. Ja nepieciešams, izsauc

neatliekamo medicīnisko palīdzību uz notikuma vietu. Par traumu, nelaimes gadījumu nekavējoties informēt vadītāju un bērna vecākus.

20.No grupas laukumiem darbinieki bērnu nodod vecākiem vai personai, kas pilnvarota bērnu izņemt. Par to vecāks veic ierakstu žurnālā. Bērns svešām personām tiek izdots tikai pēc vecāku iepriekšēja rakstiska brīdinājuma. Bērnu neizdot iereibušām personām, kā arī jaunākā skolas vecuma bērniem.

21.Bērnām nekādā gadījumā nedrīkst atļaut vienam atstāt Iestādes teritoriju arī pēc vecāku mutiska vai rakstiska lūguma.

22.Gadījumā, ja bērns patvaļīgi atstājis Iestādes teritoriju, tiek norīkoti darbinieki viņu meklēt, par pazušānu tiek ziņots vecākiem, nepieciešamības gadījumā – policijai.

23.Par konstatētajiem inventāra, rotaļu celtņu, atribūtu bojājumiem ziņot direktora vietniekam saimnieciskajā darbā.